

**Uchwała Nr X/63/2015
Rady Powiatu w Sochaczewie
z dnia 17 września 2015 roku**

**w sprawie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie
Sochaczewskim na lata 2015-2017**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.) oraz art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332) Rada Powiatu w Sochaczewie uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2015-2017, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Sochaczewie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały Nr X/63/2015
Rady Powiatu w Sochaczewie
z dnia 17 września 2015 roku

POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE SOCHACZEWSKIM
NA LATA 2015 – 2017

SPIS TREŚCI

WSTĘP.

1. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Sochaczewskiego.
 - 1.1. Rodzinna piecza zastępcza.
 - 1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.
 - 1.3. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków zastępczych form opieki.
2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
3. Cele programu i zadania do realizacji.
4. Harmonogram działań programowych na lata 2015-2017.
5. Zakładane rezultaty realizacji programu.
6. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w programie.
7. Źródła finansowania.
8. Realizatorzy programu.
9. Beneficjenci programu.
10. Sposób monitorowania programu.

WSTĘP

Podstawą opracowania i uchwalenia przez Radę Powiatu w Sochaczewie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim” jest ustawa z dnia z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 tekst jednolity). Zgodnie z w/w ustawą zadania związane z organizacją pieczy zastępczej stanowią zadanie własne powiatu.

W Powiecie Sochaczewskim funkcję organizatora pieczy zastępczej pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Sochaczewie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie utworzone zostało uchwałą Rady Powiatu w Sochaczewie z dnia 14 maja 1999 r. a Zarządzeniem Nr 37/2011 Starosty Sochaczewskiego z dnia 08 listopada 2011 r. PCPR w Sochaczewie wyznaczone zostało organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Swoisty system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) Realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) Przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Powyższe zagadnienia wskazują, że do ich realizacji potrzebne jest zaangażowanie i współpraca między samorządem gminnym i powiatowym. Podstawowym zadaniem gminy jest szeroko rozumiana praca z rodziną biologiczną mająca na cele przezwyciężenie trudności życiowych, które mają wpływ na

prawidłowe wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich. W przypadku, gdy rodzice biologiczni z różnych przyczyn nie są w stanie prawidłowo wywiązywać się z obowiązków rodzicielskich, samorząd powiatowy ma za zadanie czasowe zapewnienie opieki i wychowania dla dzieci.

Założone w Programie cele służą rozwojowi pieczy zastępczej zapewniającej każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

1. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Sochaczewskiego

Pieczka zastępcza na terenie Powiatu Sochaczewskiego sprawowana jest zarówno w formie rodzinnej jak i instytucjonalnej. W pierwszej kolejności czynione są starania, aby dziecko umieścić w rodzinnej pieczy zastępczej, a dopiero wówczas, gdy nie ma kandydatów na rodziców zastępczych dla danego dziecka, umieszczane jest ono w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Podstawową przyczyną umieszczenia dzieci w różnych formach opieki zastępczej jest brak realnej pomocy rodzinie zmarginalizowanej lub rodzinie w kryzysie.

Na terenie Powiatu Sochaczewskiego w 2014 r. zastępczą formą opieki i wychowania objętych było 154 dzieci, umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Tabela nr 1.

Zapewnienie dzieciom z powiatu sochaczewskiego **pieczy zastępczej** w 2014 i 2015, stan na 31 maja 2015 r.*

Rok	Liczba dzieci umieszczona w pieczy zastępczej - ogółem	na terenie powiatu	poza terenem powiatu
2014	154	133	21
2015*	127	111	16

1.1 Rodzinna piecza zastępcza

Rodzinna piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem, które z różnych powodów nie może wychowywać się w rodzinie naturalnej.

Najlepszym rozwiązaniem dla bezpieczeństwa dziecka jest zapewnienie mu opieki w rodzinnej pieczy zastępczej, którą może być:

1. rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona,
 - b) rodzina zastępcza niezawodowa,
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
2. rodzinny dom dziecka.

Powyższy podział został wprowadzony ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 tekst jednolity). Oprócz zmiany nazewnictwa zmienił się również charakter poszczególnych rodzin zastępczych. Pod rządami ustawy o pomocy społecznej występowały rodziny zastępcze spokrewnione tworzone przez wstępnych dziecka (np. dziadków), rodzeństwo, dalszych lub bliższych krewnych (np. wujostwo, kuzynostwo). W chwili obecnej rodzinę spokrewnioną stanowią wyłącznie wstępni dziecka i jego rodzeństwo. Pozostali krewni oraz niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze tworzą obecnie rodzinę zastępczą niezawodową. Dotychczas istniejące zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze stały się rodzinami zastępczymi zawodowymi specjalistycznymi.

W ostatnich dwóch latach rozwój rodzinnej pieczy zastępczej kształtował się następująco:

Tabela nr 2.

Rodzina piecza zastępcza - liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka z dziećmi w latach 2012 – 2014 i w 2015 stan na 31 maja 2015 r.

Typy rodzin zastępczych	Rok							
	2012		2013		2014		2015 stan na 31.05.2015	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
Spokrewnione	52	70	52	63	50	61	45	56
Niezawodowe	34	43	36	50	37	49	31	42
Zawodowe	1	6	1	3	3	15	2	12
Rodzinne domy dziecka	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem	87	119	89	116	90	125	78	110

W rozbiciu na typy rodzin przeważającą część stanowią rodziny spokrewnione. Opiekę nad dziećmi sprawują w nich przeważnie dziadkowie. Na terenie powiatu brakuje rodzin zastępczych niezawodowych. Część dzieci z terenu powiatu sochaczewskiego przebywa obecnie w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu.

Tabela nr 3.

Liczba dzieci z powiatu sochaczewskiego umieszczona w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2014 i 2015 r., stan na 31 maja 2015

Nazwa powiatu, województwa	Liczba umieszczonych dzieci		Miesięczny koszt utrzymania dzieci
	2014	2015*	
powiat płocki, mazowieckie	1	1	655,91 zł (od 19.09.14 r.-1000 zł)
powiat legionowski, mazowieckie	1	1	1200,00 zł
powiat Sosnowiec, śląskie	1	1	1000,00 zł
powiat nowodworski, pomorskie	1	1	1000,00 zł (od 01.04.14 r. – 1200 zł)
powiat m.st. Warszawy, mazowieckie	1	1	1000,00 zł
powiat płoński, mazowieckie	1	1	1000,00 zł
powiat gorlicki, małopolskie	1	1	788,20 zł (od 1.06.2014 r.-738,20 zł)
powiat żyrardowski, mazowieckie	1	1	1000,00 zł
powiat warszawsko-zachodni mazowieckie	2	1	1)1000,00 zł (od 01.09.14 r.-usamodzielnienie 2)1000,00 zł
powiat gostyniński, mazowieckie	1	1	1) 682,91 zł (od 1.03.2014 r.-641,43 zł) 2) 1000,00 zł (od 29.04.14 r. dziecko przeniesione do pogotowia rodzinnego na teren powiatu sochaczewskiego)
powiat nowodworski, mazowieckie	1		1000,00 zł
powiat kolski, wielkopolskie	2	2	1) 988,20 zł 2) 660,00 zł
powiat łowicki, mazowieckie	2	2	1) 466,48 zł (od 19.09.14 r.-660,00) 2) 466,48 (od19.09.14 r.-660,00zł)
powiat grodziski , mazowieckie	1	1	1000,00 zł
powiat ostrołęcki, mazowieckie	1	1	1000,00 zł
powiat policki, zachodniopomorskie	1	1	660,00 zł
Ogółem	19	17	

Najczęstszymi przyczynami umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych są: niewydolność wychowawcza rodziców, zaniedbywanie obowiązku sprawowania pieczy nad dzieckiem, nadużywanie alkoholu przez jedno lub oboje rodziców, niezaradność życiowa, brak środków utrzymania, brak odpowiednich warunków mieszkaniowych i inne. Efektem nienależytego wykonywania władzy rodzicielskiej jest najczęściej absencja szkolna, związane z nią dodatkowe kłopoty szkolne dziecka, między innymi powtarzanie klasy, zły stan sanitarny i zdrowotny mieszkań, brud, brak nawyków higienicznych, pasożyty, choroby, brak szczepień. Towarzyszy temu często zaburzony rozwój emocjonalny i brak poczucia bezpieczeństwa.

Małoletnie dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletniości, a w przypadku dalszego kształcenia –nie dłużej niż do 25 roku życia.

W wyniku zmiany sytuacji prawnej dziecka (przywrócenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej), może ustać potrzeba sprawowania dalszej pieczy zastępczej.

Kandydaci na rodziny zastępcze, podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej, muszą posiadać świadomość czasowości opieki nad dzieckiem, brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej. W przypadku gdy rodzice biologiczni nie mogą dalej wypełniać wobec swojego dziecka funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zostają oni pozbawieni władzy rodzicielskiej albo władza ta zostaje im ograniczona lub zawieszona na podstawie orzeczeń sądowych. Najczęściej do rodziny zastępczej trafiają dzieci rodziców o ograniczonej i zawieszonyj władzy rodzicielskiej. Jednocześnie, zawiązanie rodziny zastępczej nie powoduje powstania więzi rodzinno - prawnej pomiędzy dzieckiem a rodzicami zastępczymi, nie powstaje też obowiązek alimentacyjny ani możliwość dziedziczenia przez dziecko. Rodzina zastępcza ma na celu zapewnienie dziecku odpowiednich warunków rozwoju i wychowania, adekwatnie do jego stanu zdrowia i indywidualnych możliwości.

Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Wysokość miesięcznej pomocy pieniężnej, do końca grudnia 2011 r. uzależniona była między innymi od wieku dziecka, stanu zdrowia dziecka oraz od stopnia pokrewieństwa. Natomiast

od 1 stycznia 2012 r. wysokość pomocy uzależniona jest od typu rodziny zastępczej.

W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie wypłacane jest w wysokości 660 zł, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosi 1 000 zł miesięcznie. Na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka. Zawodowa rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 2000 zł, natomiast rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego nie mniej niż 2600zł.

Ponadto w art. 83 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawarto katalog świadczeń fakultatywnych, o które może ubiegać się rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka.

Finansowanie zadań z zakresu opieki zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej do końca 2011r. należało w całości do zadań powiatu. Od 1.01.2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W tabeli nr 5 przedstawiono wydatki na rodziny zastępcze w okresie trzech ostatnich lat.

Tabela nr 5.

Koszty utrzymania rodzin zastępczych ponoszone przez Powiat Sochaczewski w latach 2012 – 2014

Koszt funkcjonowania rodzin zastępczych w zł			
Rok	2012	2013	2014
Wydatki przeznaczone na utrzymanie i funkcjonowanie rodzin zastępczych	765 417	1046 497	1199 156

Źródło: opracowanie własne.

1.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki po wyczerpaniu możliwości znalezienia rodziny zastępczej umieszczane jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

1.2.1 Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie Powiatu Sochaczewskiego

Na terenie Powiatu Sochaczewskiego funkcjonuje jedna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza z Filią Mały Domek w Giżycach typu socjalizacyjnego. Jest ona jednostką organizacyjną pomocy społecznej powiatu sochaczewskiego. Placówka przeznaczona jest dla dzieci powyżej siódmego roku życia. Dziecko w placówce może przebywać do uzyskania pełnoletniości lub do czasu ukończenia szkoły, w której się uczy, nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

Podstawą prawną funkcjonowania placówki w 2014 roku stanowiły następujące akty prawne :

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 25 lipca 2014 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny

i systemie pieczy zastępczej

- Rozporządzenie MP i PS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 292, poz.1720),

-Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Giżycach.

Placówka jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Giżycach:

- zapewnia dziecku opiekę i wychowanie oraz zaspakaja jego niezbędne potrzeby w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne,

- opracowuje plan pomocy dziecku we współpracy z asystentem rodziny dla każdego wychowanka,

- zapewnia dzieciom kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,

- umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,

- podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej,

- pracuje z rodziną dziecka,

- zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

- zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną dzieciom zaburzonym,

- obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi,

- przygotowuje wychowanków do samodzielnego życia.

Placówka dysponuje 30-ma miejscami w budynku głównym oraz 14-ma miejscami w budynku bocznym. Placówka współpracuje z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę : powiatowymi centrami pomocy rodzinie, miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, koordynatorami pieczy zastępczej, sądami i kuratorami rodzinnymi, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, ośrodkiem adopcyjnym, szkołami i ośrodkami zdrowia, policją, kościołem,

sponsorami, zaprzyjaźnionymi fundacjami.

Zgodnie z ewidencją wychowanków na dzień 31 grudnia 2014 roku w placówce przebywało 43-je wychowanków, w tym 25 dziewcząt, 18 chłopców.

Przyczyny skierowań do placówki było :

- uzależnienie rodziców od alkoholu,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- długotrwała choroba co najmniej jednego rodzica,
- ubóstwo,
- nieodpowiednie warunki mieszkaniowe.

W placówce przebywało 12 półsierot, pozostałe dzieci to sieroty społeczne.

Wychowankowie byli uczniami następujących szkół :

- przedszkole 1
- szkoła podstawowa 17
- gimnazjum 12
- szkoły średnie 7
- szkoła specjalna 6

W roku 2014 do placówki zostało skierowanych 9-ro dzieci, tylko jedno dziecko powróciło do rodziny biologicznej, ośmioro dzieci uzyskało pełnoletność, z czego dwoje wychowanków założyło własne gospodarstwo domowe.

Struktura wiekowa wychowanków

Wiek	Liczba wychowanków
0	1
4 - 6	3
7 - 13	13
14 - 17	18
18 i więcej	8

Razem	43

W 2014 roku w placówce przebywały dzieci z terenu :

- miasto Sochaczew - 10
- powiat Sochaczew - 18
- gmina Sochaczew - 6
- inne powiaty - 9 (powiat warszawski zachodni, grodziski, grójecki, żyrardowski).

W domu nie przebywały dzieci cudzoziemskie.

Placówka posiada odpowiednie warunki bytowe dla podopiecznych, pokoje z łazienkami, pomieszczenia do wypoczynku, świetlice do nauki i zabawy, aneksy kuchenne, pomieszczenia do zajęć sportowych i terapeutycznych. Placówka jest zorganizowana w systemie rodzinkowym. Wychowankowie realizowali obowiązek szkolny w Szkole Podstawowej w Giżycach, w Gimnazjum w Iłowie, w szkołach średnich w Sochaczewie i w Płocku.

1.2.2 Instytucjonalna piecza zastępcza poza terenem Powiatu Sochaczewskiego

Dzieci z terenu Powiatu Sochaczewskiego oprócz umieszczeń w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Giżycach były umieszczane w placówkach poza terenem Powiatu Sochaczewskiego. W 2014 r. 4 dzieci przebywała w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu piaseczyńskiego (woj. mazowieckie), oraz 2 dzieci na terenie powiatu ostródzkiego (woj. mazowieckie). Troje dzieci przebywało również na terenie powiatu otwockiego w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym.

1.3. Świadczenia na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków zastępczych form opieki

Pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, zakłady poprawcze oraz rodziny zastępcze, przysługuje pomoc pieniężna na kontynuację nauki (dla osób znajdujących się w przedziale wiekowym 18 – 25 lat, które kontynuują naukę

w różnych typach szkół) oraz pomoc na usamodzielnienie w formie pieniężnej i na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W Powiecie Sochaczewskim w 2014 r. pomoc w procesie usamodzielnienia udzielana była pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze.

Tabela nr 6 przedstawia ilość usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zarówno rodziny zastępcze, jak i placówki opiekuńczo wychowawcze.

Tabela nr 6.

Liczba usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2012 – 2014 i w 2015 stan na 31 maja 2015 r.

LICZBA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW OPUSZCZAJĄCYCH ZASTĘPCZE FORMY OPIEKI I KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY				
Rok	2012	2013	2014	2015 stan na 31.05.2015
Rodziny zastępcze	34	33	33	21
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	6	7	10	8
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	2	0	1	1
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii	1	0	0	0

Źródło: opracowanie własne.

2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych o osobach:
 - a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;

- 11) kompletowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;
- 13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej,
- 14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia odpłatności.

3. Cele programu i zadania do realizacji

Jako główny cel realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2015-2017 założony został rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej. Cel ten będzie realizowany poprzez cele szczegółowe, które wskazują na główne obszary działania w obrębie zadań wynikających z pieczy zastępczej.

CEL GŁÓWNY:

ROZWÓJ RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE SOCHACZEWSKIM

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1 :

Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Doskonalenie zawodowe kadry wykonującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.
2. Systematyczna współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi, sądem rodzinnym oraz podstawową opieką zdrowotną.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2:

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Sochaczewskim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki.
2. Zwiększanie liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki.

4. Pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej umieszczonych u nich dzieci.
5. Określanie limitu rodzin zawodowych na dany rok.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3:

Zapewnianie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Pomoc osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przewyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi.
2. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych.
3. Wypłacanie świadczeń rodzinom zastępczym.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4:

Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Objęcie wsparciem finansowym i rzeczowym usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się po rynku pracy.

4. HAROMOGRAM DZIAŁAŃ PROGRAMOWYCH W LATACH 2015-2017

Cel szczegółowy	Kierunki działań	Sposoby realizacji działań	Terminy realizacji działań	Realizatorzy	Mierzalne wskaźniki realizacji celu szczegółowego
<p><i>Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej</i></p>	<p>1. Doskonalenie zawodowe kadry wykonującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.</p>	<p>1. Udział kadry w szkoleniach z zakresu pieczy zastępczej.</p>	<p>W ciągu roku, na bieżąco, wg zapotrzebowania</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie</p>	<p>Liczba godzin odbytych szkoleń, liczba osób uczestniczących w szkoleniach</p>
	<p>2. Systematyczna współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi, sądem rodzinnym oraz podstawową opieką zdrowotną</p>	<p>1. Spotkania z pracownikami ops, asystentami rodziny, psychologiem, pedagogiem, pracownikiem ośrodka adopcyjnego w celu oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.</p>	<p>1x na 3 miesiące lub 1 x na 6 miesięcy</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie</p>	<p>Protokoły z posiedzenia, liczba sporządzonych ocen sytuacji dziecka</p>
		<p>2. Przekazywanie dwa razy w roku do Sądu Rodzinnego rejestru niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.</p>	<p>1 x na 6 miesięcy</p>	<p>PCPR w Sochaczewie</p>	<p>Liczba przekazanych rejestrów rodzin</p>

		3. Przekazywanie do Sądu Rodzinnego oceny sytuacji dziecka i rodziny zastępczej.	1x na 3 miesiące lub 1 x na 6 miesiące	PCPR w Sochaczewie	Liczba przekazanych ocen
<i>Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Sochaczewskim</i>	1.Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki.	1.Upowszechnianie ulotek, plakatów, publikowanie artykułów nt. opieki zastępczej w lokalnej prasie, na stronie internetowej.	Co najmniej 1x 3 miesiące	PCPR w Sochaczewie	Liczba opublikowanych artykułów, zamieszczonych ogłoszeń
		2. Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych w powiecie sochaczewskim.	2015-2017	PCPR, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie	Liczba imprez z udziałem PCPR
		3. Zorganizowanie pikniku rodzinnego dla różnych form RZ.	2015-2017	PCPR, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie	Ilość uczestników pikników

	2. Zwiększanie liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej,	1. Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych poprzez zamieszczanie ogłoszeń o naborze.	2015-2017	PCPR, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie	Liczba zamieszczonych ogłoszeń, liczba pozyskanych kandydatów
		2. Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych,	2015-2017 1x w roku przez lata 2015-2017 w zależności od liczby chętnych osób	PCPR w Sochaczewie	Liczba przeprowadzonych szkoleń, liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
		3. Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej (rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe i rodzinne domy dziecka),	Na bieżąco w okresie 2015-2017	PCPR w Sochaczewie	Liczba nowych rodzin zastępczych
		4. Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej.	W okresie 2015-2017, wg zapotrzebowania	PCPR w Sochaczewie	Informacje na temat odbytych spotkań, notatki ze spotkań

	<p>3. Upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki.</p> <p>4. Pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej umieszczonych u nich dzieci.</p>	<p>1. Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w ramach Dni Otwartych</p> <p>1. Zapewnienie pomocy prawnej,</p> <p>2. Współpraca z asystentami, kuratorami sądowymi w zakresie uregulowania sytuacji prawnej dziecka.</p> <p>3. Współpraca z ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi- zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających</p>	<p>Corocznie</p> <p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania</p> <p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania</p> <p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania</p>	<p>PCPR w Sochaczewie</p> <p>PCPR w Sochaczewie</p> <p>PCPR, OPS, Kuratorzy Sądowi</p> <p>PCPR , Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy</p>	<p>Notatki wraz z wykazem uczestników</p> <p>Liczba rodzin korzystających z pomocy prawnej notatki służbowe o odbytych spotkaniach lub konsultacjach</p> <p>Pisma, notatki służbowe</p> <p>Pisma, notatki służbowe</p>
--	---	--	--	---	--

	5. Określanie limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok.	1. 2 rodziny zastępcze zawodowe w roku 2015 2. 2 rodziny zastępcze zawodowe w roku 2016 3. 3 rodziny zastępcze zawodowe w roku 2017	2015 2016 2017	PCPR, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie	Ustalony limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok
<i>Zapewnianie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego</i>	1. Pomoc osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi.	1. Zapewnienie rodzinom bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej.	W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania	PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sochaczewie, Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy
		2. Wspieranie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka przez wolontariuszy,	2015-2017 na wniosek rodziny zastępczej	PCPR, organizacje pozarządowe	Liczba rodzin zastępczych korzystających z pomocy wolontariuszy, liczba wolontariuszy

	<p>2. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych.</p>	<p>3. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach poprawy życia zgodnie z potrzebami i przysługującymi rodzinom prawami,</p> <p>4. Rozwój pracy zespołowej na rzecz dziecka i rodziny (koordynator rodziny, asystent rodziny, rodziny pomocowe),</p> <p>5. Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.</p> <p>1. Organizowanie grupy wsparcia dla osób tworzących rodziną pieczę zastępczą oraz rodzin pomocowych,</p>	<p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania</p> <p>Praca ciągła 2015-2017</p> <p>Co najmniej raz w roku</p> <p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania</p>	<p>PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe</p> <p>PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, Urzędy Miasta i Gminy</p> <p>PCPR Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sochaczewie</p> <p>PCPR w Sochaczewie</p>	<p>Rejestr udzielonych informacji</p> <p>Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą</p> <p>Liczba przeprowadzonych szkoleń liczba osób uczestniczących w szkoleniu</p> <p>Liczba rodziców uczestniczących w grupie wsparcia, liczba odbytych spotkań grupy</p>
--	--	---	---	--	--

	3. Wypłacanie świadczeń rodzinom zastępczym.	<p>2. Zapewnianie rodzinom zastępczym poradnictwa, które ma na celu wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.</p> <p>1. Przyznawanie obowiązkowych świadczeń pieniężnych.</p> <p>2. Przyznawanie fakultatywnych świadczeń pieniężnych – na wniosek rodzica zastępczego, w zależności od posiadanych środków finansowych.</p>	<p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania</p> <p>Praca ciągła 2015-2017</p>	<p>PCPR, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sochaczewie</p> <p>PCPR, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie, Urzędy Miast lub Gmin</p>	<p>Liczba osób korzystających z poradnictwa</p> <p>Kwota wydatkowanych środków finansowych, decyzje administracyjne przyznające pomoc listy wypłat, noty księgowe</p>
<p><i>Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.</i></p>	<p>1. Objęcie wsparciem finansowym, rzeczowym i socjalnym usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p>	<p>1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie.</p>	<p>Praca ciągła 2015-2017</p>	<p>PCPR, Starostwo Powiatowe</p>	<p>Kwota wydatkowanych środków finansowych, decyzje administracyjne przyznające pomoc listy wypłat</p>

	<p>2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się po rynku pracy.</p>	<p>2. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania z zasobów gminy,</p> <p>1. Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach zawodowych oraz treningach kompetencji i umiejętności społecznych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie lub w ramach projektów systemowych realizowanych przez PCPR.</p>	<p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania</p> <p>W okresie 2015-2017 wg zapotrzebowania i realizowanych projektów</p>	<p>PCPR, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie, gminy</p> <p>PCPR, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie, Urzędy Miasta i Gminy, PUP w Sochaczewie</p>	<p>Liczba osób z mieszkania,</p> <p>Liczba wychowanków korzystających z pomocy</p> <p>Liczba wychowanków uczestniczących w proponowanych formach wsparcia</p>
--	---	---	---	--	---

5. Zakładane rezultaty realizacji programu

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne,
2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy społecznej,
3. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
4. Diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka,
5. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych,
6. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
7. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.

6. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie

1. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej,
2. Niewystarczająca liczba kandydatów na pełnienie funkcji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka,
3. Brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków,
4. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka,
5. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka,
6. Trudności we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie,
7. Brak współpracy usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki w procesie usamodzielnienia (nierealizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia).

7. Źródła finansowania

Działania zawarte w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2015-2017 finansowane będą ze środków własnych powiatu, samorządów miast i gmin Powiatu Sochaczewskiego oraz dotacji celowych i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

8. Realizatorzy programu

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie,
2. Starostwo Powiatowe w Sochaczewie,
3. Sąd Rodzinny ,
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sochaczewie ,
5. Placówki oświatowe,
6. Urzędy Miast i Gmin z terenu Powiatu Sochaczewskiego,
7. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Sochaczewskiego,
8. Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie.

9. Beneficjenci programu:

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
2. Rodziny zastępcze .
3. Osoby usamodzielniane.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
5. Rodziny pomocowe sprawujący czasowo opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.

10. Sposób monitorowania Programu

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie. Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sochaczewskim na lata 2015–2017 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji

działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.